

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May-2023 (OLD COURSE)
CLASSICAL EPIC- RAGHUVAMSA CANTO 1 AND 14(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે લોકોનું ભાષાંતર કરો (૦૮)
- (૧) અથવા કૃતવામ્બારે વંશેડસ્મિન્ પૂર્વસૂરભિઃ ।
મળૌ વજ્રસમુત્કર્ણે સૂત્રસ્યેવાસ્તિ મે ગતિઃ ॥
- (૨) દુદોહ ગાં સ યજ્ઞાય શસ્યાય મધવા દિવમ્ ।
સમ્પદ્વિનિમયેન ઉભૌ દધતુર્ભુવનદ્વયમ્ ॥
- (૩) આનન્દજઃ શોકજમશ્રુઃ બાષ્પસ્તયોરશીતં શિશિરો બિભેદ ।
ગઙ્ગા સરય્વોર્જલમુષ્ણતપ્તં હિમાદ્રિનિષ્પન્દ ઇવાવતીર્ણઃ ॥
- (૪) તવોરુ કીર્તિઃ શ્વસુરઃ સખા મે સત્તાં ભવોચ્છેદકરઃ પિતા તે ।
ધુરિ સ્થિતા ત્વં પતિદેવતાનાં કિં તન્ન યેનાસિ મમાનુકમ્પ્યા ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો (૦૬)
- ૧) સન્તતિઃ શુદ્ધવંશ્યા હિ પરત્રેહ ચ શર્મણે ।
૨) તિતીર્ષુર્દુસ્તરં મોહાદુડુપેનાઽસ્મિ સાગરમ્ ।
૩) ધર્માર્થકામેષુ સમાં પ્રપ્રેદે યથા તથૈવાવરજેષુ વૃત્તિમ્ ।
૪) ભૂયો યથા મે જનનાન્તરેઽપિ ત્વમેવ ભર્તા ન ચ વિપ્રયોગઃ ।
- પ્રશ્ન-૨ મહાકાવ્ય ના લક્ષણો આપી રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ કાલિદાસના જીવન તથા કૃતિઓ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૩ રઘુવંશ-સર્ગે ૧ ને આધારે રાજા દિલીપનું પાત્ર લેખન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ સોદ્રષ્ટાંત સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ રઘુવંશ સર્ગે - ૧૪ નું રસદર્શન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ રઘુવંશ ને આધારે દિલીપ અને સિંહ સંવાદ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) સીતા પ્રેષિતઃ સન્દેશઃ ।
૨) રઘુવંશી રાજાઓના ગુણો
૩) સીતાનું પાત્રલેખન
૪) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
